

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאועו שליט"א תלמידו של מרן פוסק חזון בעל 'שבת הלוי' צוק"ל

◆ משיחורנו של מורינו ראש הישיבה שליט"א ◆

אשר בחרת באברהם

"והיה כי יראו אתך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אותי ואתך ויחיו" משמע פסוק זה שאברהם לא רצה ששרה תתנה והוא יפטר. אלא רצה ששניהם יחיו או ששניהם יפטרו וצריך להבין מה היתה פונתו של אברהם בכה?

יש לבאר שהחשש של אברהם אבינו היה, שאם מן השמים יקחו אותו מהעולם בלי שרה, יהיה נכר מקף שה' לא מרצה ממעשיו חלילה, שהרי האיש והאשה הם תד גופא ואם ה' מרצה ממנו, הנה לוקח את שניהם יחדיו מהעולם או שהיה מתיה את שניהם.

ערכו של אברהם כלפי שרה

ובפרט שעדן לא היו לאברהם אבינו בנים, ולכן חשש להפטר בלי להשאיר בנים שימשיכו את דרכו בעולם, ועוד, שזה שאברהם רצה להיות יחד עם שרה, נבע מקף שהוא העריך אותה והבין שבלעדיה אינו יכול לעבד את ה' ולכן רצה תמיד להיות סמוך אליה, וזהו לקח מתוך עבודתו, שגם כשאדם רואה שיש לו תכונות של עבד ה' יותר מאשתו, כמו שאברהם היה גדול משרה בעבודת ה', בכל זאת יעריך את אשתו ויבדע שבלעדיה אין לו שום הצלחה לא ברוחנית ולא בגשמיות.

ולכאורה קשה, מה היה ההתר של אברהם לשקר ולומר ששרה היא אחותו, ואי אפשר לומר שההתר היה מחמת הספקנה, שהרי אברהם הלך בדבר ה' שצוהו "לך לה", והנה מקרה להגיע למצרים מפני הרעב, אם פו בודאי אברהם האמין שה' יציל אותו מספקנה, כמו שהצילו בכבשן האש?

אלא שאנו מאמינים שבדאי אם אברהם שקר, היה זה רצון ה' וכבר בארנו ענין זה בהרחבה בספר 'מתיקות התורה - בראשית' וכן באפן

נוסף, שיתכן שאברהם עשה כן משום שידע שרצון ה' הוא שלא להרבות בנסים גלויים כשלא מכרחים לכה, ומפיון שאפשר לפטר את הספקנה עם שני מדברי האמת, אברהם שנה בדרךיו.

לא כל דבר אפשר לחקות

על כל פנים, מארע זה עמד לבחירתם של משמשי אברהם, לוט ואליעזר, ועליהם יש לדרש את הפסוק: "וצדקים ילכו בם", הוא אליעזר שהאמין שכל מעשיו של אברהם הם על פי רצון ה' והבין שהוא אינו יכול לנהוג במדת השקר, אלא רק אברהם רבו שידע מה רצון ה' בכל עת יכל לנהוג כה, "ופשעים יפשו" בם, זה לוט, שלא האמין שאברהם עושה את כל מעשיו על פי רצון ה' ולכן למד מקף לשקר ולהיות רמאי לרצונו האישי.

ועלינו לזכר שאברהם אבינו שצקה לדרך הגדולות ביותר, בתחלתו היה עובד עבודה זרה (ויפ"ב הלכות ע"א א א), ויכשהתבונן גלה את ה' ועבד אותו יתברך בכל כחו והיה מסתובב בכל מקום בעולם וקורא בשם ה', כמו שצאמר: "ויקרא שם בשם ה' אל עולם", הינו שהיה מספר לכלם את הנסים שעשה עמו ה', כגון שהכה את ביתו של אבימלך בשביל להשיב לו את שרה ושמוכה ה' העשיר אותו, וכן ספר לכלם שה' נתן לו בן בהיותו בגיל מאה שנים, וכן על זה הדרך, ספר את נסי ה' ופרסם בכה את ה' בעולם וזה היה ההבדל העקרי בינו לבין נח, שנתן עבד את ה' בעצמו ולא דאג לגלות את ה' לאחרים.

נמצא פמה חשובה היא ההתבוננות, שהרי אלו אברהם לא היה מתבונן, לא היה מגלה את ה', לכו עלינו ללקח בדרך אברהם אבינו ולהתבונן במצוות וקלם "כל מצוותי אמונה" ולבא מהמצוות לאמונה בה' לאהבה אותו ויתברך וללקח בדרך השוברים.

מתיקות הניסים

— מכתבים למערכת —

בהלה בבית המשפט {ב}

תקציר חלק א: מר ישראל שהיה אדם עשיר, קבל הוראה מהשלטונות לפרק את החדר שהוסיף ללא אישור מהעירייה, ובנוסף נקנס בסכום עתק. הוא נגש לשכנו ר' אברהם העני (אביו של בעל המעשה) והעמיד פנים כאילו הוא צריך לעזרתו הפספית. כשר' אברהם הראה לו שכל כספו הוא מועט מאד, השכן מר ישראל הטיח בו תוכחה והחשיב אותו לשכן שלא אכפת לו מאחרים. ר' אברהם הצטער ובלבו חטהור ישב והתפלל בדמעות שליש על מר ישראל בברכת המזון שלא יצטרך למתנת בשר ודם ולא לידי הלאות.

היום שלמחרת היה ערב שבת, אמי ז"ל פנתה לאבי ואמרה שאין לה כמעט שום דבר מצרכי השבת, ושאלה במצוקה מה אפשר לעשות? אבי השיב לה רעיון שהוא לא אמר אף פעם, וכך אמרה: השכן שלנו נמצא בצרה, אני חושב הרבה על הצער שלו, ואני חושב שכעת זוהי הזדמנות שנוכל לזכות אותו במצות צדקה ואולי היא תפדה אותו מצרותו, לכן הוא המליץ לאמי לגשת לביתו של השכן ולבקש מאשתו עזרה לשבת. אמי שהיתה אשה כשרה העושה רצון בעלה עשתה כדבר אבי, והשכנה אכן נתנה לה מבייתה ירקות וקטניות. איני יכול לשכח את השמחה הגדולה שהיתה לאמי כשהיא חזרה לבית עם השקיות המלאות בכל פסח הזה, ולעבדו זמן מה שמחה זו הפכה לתגוה.

אבי אמר לנו להמתין קצת לפני שמשמשים במוצרים שקבלנו, הוא חשש מדבר שאכן מיד ארע. כעבור קצת ידקות השכנה דפקה בדת ביתנו, היא היתה נראית בוכיה ומבצבצת וספרה לאמי שבעלה כעס עליה מאד על שהיא נתנה את הדברים האלו והכריח אותה לקחת אותם בחזרה. קשאמי שמעה את הדברים, היא החזירה לה את הכל בעגמת נפש נוראה. בשבת הכרחנו להתספק בשלש הסעודות בלחם צר ומים לחץ. כעבור כשבועיים מאותו ערב שבת, השכן קבל מכתב בדאה, בו מוזמנים אותו לבית המשפט בהקשר לבניה שבנה. השכן שהיה אדם שנובל מאד אפילו מדברים קטנים, נקנס מקף לבהלה נוראה, הוא הבין שמפיון שהוא עדין לא החריב את החדר שבנה וגם לא שלם את הקנס שהטל

« המשך המעשה בממוד ד' »

מתיקות הברכה שלך

ולפי זה יבאר שגם במוצות ו'ואהבת את ה' אלוקיך' לכולה מוצות אהבת ישראל, ויבאר ש'את' מרבה את כל אחד מישראל, ו'את' ראשי תבות: 'תולדות אחד', הינו לאהב את תולדותיו של ה' אחד, שהם עמו וישראלית נחלתו גוי 'אחד' בארץ.

והקב"ה מצפה בעקר מהאדם שיאהב ויכבד את אשתו שהיא חברו הטוב ביותר, ועל כך נצטוונו ב'ואהבת לרעה כמוך' לאהב את האשה שהיא הרע הטוב ביותר של האדם, וכן מוצות 'ואהבת לרעה' מלמדת לאהב את 'רעי' שהם הצדיקים רועי ישראל, שצדיקתם העולם קנים וכמוכן היא מלמדת לאהב את כל אחד מישראל כפשוטו.

ישראל הם בניו הטפלים לו ויכלולים בו, ולכן המילה "את" מרבה את עם ישראל, פי אדם שאהב את ה', אוהב את בניו אהוביו, ומי שלא אוהב את עם ישראל, מתברר מופך שאין לו אהבה לה'.

לאהב את עם ה'

ועל כך עונים 'ברוך ה' המברך' ולא מזכירים בעניה "את", כי המצבור קבל עליהם את דברי השליח צבור הגז' - לברך את כל אחד מישראל, ובענת 'ברוך ה' המברך' מתבאר שלאחר שאנו מברכים את עם ישראל, אזי זוכים לברכה ה' שהוא 'מברך' - מקור הברכות.

בפרשתנו אומר הקב"ה לאברהם: **"ואברהם מברכה"**, וזהו יסוד גדול המלמדנו את מעלת הברכות, ששפאדם מברך אתריים, הוא עצמו מתברך, ואנו עושים זאת בכל יום בברכת שים שלום שמברכים את כל עמך בית ישראל ב'שלום, טובה וברכה, חיים, חן וחסד ורחמים' ואת מי מברכים? 'עלינו ועל כל ישראל עמך' וממשיכים 'וברכנו אבינו בלנו פאחד יחד באור פניך'... נמצא, שברכת 'שים שלום' היא ברכה המיעדת לברך את כל אחד מישראל.

ובאמירת **"ברכו את ה' המברך"**, אפשר לכוון "את" לברכות את בני ישראל, פי ה' הוא האבא ועם

מתיקות שו"ת בראשית

העולם בשביל שיפיו אותו יתברך, פמובא בזה"ק (ה"בט) שתכלית הבריאיה היא 'בגין די'שתמוזעון ליה' ועל פו, בעת עסקנו בתורה, עלינו להזהר שלא נעסק בה רק על מנת להחפים, אלא נשתדל לבא מלמדנו לידי הברת ה' ואהבתו יתברך וללכת בדרךיו ובמודותיו הטובות של הבורא.

ולפי זה יבן מדוע הקב"ה לא נתן את התורה לאברהם אבינו, פי אלו התורה היתה נתנת לו, לא היה זוכה לערכו הגדול, עד שה' בחר בו להקים ממנו את האמה הקדושה ופקר מעלתו היתה שהוא התעמק בכוונות עצמו עקרת ה' עד שהבין מהו באמת רצונו ה' ומה יסב בנת רוח לה' יתברך,

של בני דורו בדרך נעם פאברהם, אלא הוכיחו דברים קשים פלפיזים (סנהדרין קה) שלא התקבלו על לבם, ואף לא נשא תפלה לה' שיצילם מפני המבול (עי' זוה"ק ח"א רנד), אם פן בודאי גם מתושלח לא עסק לתקן את הטעיות של בני דורו ומפנין שהוא לא היה קשור לבני דורו לתקנם, מיתתו לא פרה עליהם.

עולם התורה והצדיקים

שאלה: מפנין שה' בחר פאברהם שממנו יצא עם ישראל, מדוע לא נתן את התורה הקדושה דרכו? **תשובה:** בהקדם, עלינו לדעת שהקב"ה ברא את

מי מכפר

שאלה: כתוב על מתושלח שהוא נפטר לפני המבול ולכן ה' עבד למשך שבע ימים את המבול לקבדו, ולכאורה הרי ידוע שצדיקים מכפרים במיתתם על בני דורם, אם פן מדוע מיתתו לא פרה על גזרת המבול?

תשובה: מה שצדיק מכפר במיתתו, זה רק אם אותו צדיק השתדל בימי חייו בתפלות ובפעלות לתקן את הטעיות שבו, וכיון שידוע שאפילו נח שהקב"ה אומר עליו: "פי אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה", גם הוא לא עסק לתקן את הטעיות

מתיקות הקרבה ומרירות הרחוק

מדוע אברהם הוציא דבר שקר מפיו, ואף הגיבו לקר משמשיו? ומה הפרוש שאברהם אמר לשרה לומר שהיא אחותו וקר יקבל מתנות, וכי אברהם מצפה למתנת בשר ודם חלילה?!

על כך במאמר: **"אשר בחרת באברהם"**, ובמאמר: **"מתיקות שו"ת בראשית"**.

בציור שבכותרת הגליון: בעל הבית של ר' יענקל' פקד עליו לעוב מדיית את דירתו, ר' יענקל' ארו את מטלטליו, אך מפנין ש'עבדו לא היה לו לאן לצאת - התעבב בדירה זו, בעל הבית התנהג עמו ביד קשה וכבה את התאורה בביתו ועצר את הספקת המים לביתו. בניו נאנקים מצער מחסר תאורה ומים ור' יענקל' נצל את המצב להשבו נפש ונזכר על ידו ביום הפטירה שבו מגיעים לבית החיים הנשקף מחלון ביתו.

אף היסורים של פקודת פנוי הדיקה מארכים את ימיו ושנותיו של האדם?

על כך במאמר: **"לך לך"** מדידתך ולא מעולמך.

בציור שלפנינו: לאחר שרועי אברהם הוכיחו את רועי לוט על כך שהם נותנים לבהמותיהם לאכל מהגול, לוט טוען פנגד אברהם, הרי בעיני ראיתי שהוצאת מפיו דבר שקר ואמרת ששרה היא אחותך ואברהם משיב, אם פן הפרך נא מעלי, ובמקום שלוט בין את סעותו וישוב בתשובה, הוא אכן נפרד מאברהם והלך לסדום.

יָקִים אֶת כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה מִדַּעַתּוֹ וְאִפְּלוּ אֶת מִצְוֹת עֲרֻבֵי תַחֲמוּיִן הַיּוֹן גְּלוּ מִלְּבֹב הַרְחֵב.

וְזֶה הַפְּרֹשׁ שֶׁהֶקֶב"ה הַסֵּתֶפֶל בְּאוֹרְיָתָא וַיִּבְרָא עֲלָמָא. שֶׁהֶקֶב"ה הַסֵּתֶפֶל בְּפָאָבוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁהֵם 'הַתּוֹרָה' הַחַיָּה, וְלִפִּי אִיךָ שֶׁהֵם גְּלוּ מִן רְצוֹנוֹ יִתְבַּרַךְ מֵהָאֵדָם, לִפִּי זֶה בְּרָא ה' אֶת 'עוֹלָם הַתּוֹרָה' שֶׁיִּתְבַּרַךְ לָנוּ בְּחַי שִׁינֵי לְדוֹרוֹת עוֹלָם, וַיִּמְכַּר אֶנּוּ לְמַדִּים שָׁגַם תַּפְקִידָנוּ הוּא הַסֵּתֶפֶל בַּתּוֹרָה שֶׁבְּגִידָנוּ וְלִבְרָא עַל יְדֵי לְמוֹדָנוּ עוֹלָם שֶׁל אֲהַבְתָּ ה' וַיְמַדּוֹת טוֹבוֹת.

מתיקות סגיות הש"ס

שאלה: (מהמשור ליל) איך אפשר להוציא מסגיות הש"ס אהבת ה' וימדות טובות, כגון מסוגיות שדה עידית וזבורית שסגיות נזיקין?

תשובה: אכן מפל סגיא אפשר להוציא לקחים לתכלית של אהבת ה' וימדות טובות, וכגון פסקמת עידית וזבורית רמזו לקח של מדות טובות להעריף את האצת חיל שנתנו לו ה', שהיא 'שדה עידית' שמוניבה לו פרות טובים והיא מושפחת ביראת ה' פשדה עידית, וישדה זבורית' מלמד על אשה שהיא חלילה מקלקלת מיראת ה' פשדה זבורית, שיש מצבים שהתורה מצוה לגרשה רח"ל.

ועל כן באמת פשאנו רוצים לעסק בלמוד מספקות הש"ס, עלינו להבין שלא נוכל לבא על ידם לתכליתנו להפיר את ה' ולארה אותו ולהתנהג במידות טובות, אלא אם נעסק במקדם בלמוד החפוש, וכמו שבגדי להבין היטב את פסקי השלחן ערוה. יש ללמוד קדם את מספקות הש"ס, כך יבדי להבין היטב את סגיות הש"ס ולבא מהם

לתכליתנו כיהודים פשרים, עלינו לעסק במקדם בלמוד החפוש.

ערכו של בן

שאלה: מדוע אברהם אבינו טען לה: 'הן לי לא נתתה זרע', הרי ה' כבר הבטיח לו 'ואעשה לך גוי גדול' והבטיח לו 'לזרעה אתהנה'?

תשובה: נראה לומר שאברהם אבינו חשש שה' יעשה אותו לגוי גדול על ידי שירפה גבולו בתלמידים, שגם הם יחשבים כזרעו וכבניו של האדם (סנהדרין טו), ואברהם אבינו רצה לזכות גם בכך כפשוטו שבו יטבע הטבע הטוב של השפלות של אברהם, להיות מוכן להתפאות לכבוד ה', מה שלא יוכלו תלמידיו לקבל בשלמות, וכה בניו יוכלו להמשיך את דרכו ולפרסם את שם ה' בעולם.

מתנות של קדושה

שאלה: רז"ל מבארים "למען ייטב לי בעבורך", שאברהם אמר לשרה שעל ידי שהיא תאמר שהיא אחותו, יתנו לו מתנות, ולקארה מה הבאור בזה וכי אברהם מצפה למתנות חלילה?

תשובה: יש לבאר שאברהם התפונן לומר שפאשר הוא יתנה ושרה תשוב אליו, הם יזכו בכך בהבטחת ה' אליו, ומכך הוא יפרסם את ה' בעולם וכשפלא יתחזקו מכך מאד בהפרכת ה', הם יתנו לו על כך מתנות, כמו שאכן ארע (מדרש), אם כן כל משרתו היתה רק לפרסם את ה' בפרסום גדול מאד, עד שפרב שיתענגו מכה הבריות, הם יתנו לו על כך מתנות.

שו"ת לחיים מתוקים

תורה על מנת להכיר את ה'

שאלה: רמנה הנביא (טו יא) אומר בשם ה': "ואתי עזבו ואת תורתי לא שמרו" ודרשו חז"ל שהקב"ה אומר 'הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו' ולקארה איך יתכן לעזוב את ה' ולשמור את תורתו?

תשובה: יגנו בנלקוט שמעוני (שם) שבאר שהקב"ה אומר: 'שאלו תורת שמרו מתוך שהיו מתעסקין בה, היתה מחזירן אצלי', הינו שהיה ראי להם לקל הפחות לעסק בתורה כבדי לשוב על ידה להיות נאמנים לה'.

אל תצדק הרבה...

עוד יש לפרש, שבגנת חז"ל היא למצבים שבני אדם מריבים זה עם זה, שלא פרצוהו' ומתריצים את מעשיהם שהם עושים זאת ככחול שבביל כבוד ה', שעל כך ה' אומר, הלואי שיעזבו אותי במצבים של מריבות ולא יעמידו פנים של שקר כמי שדאגים של לקבודי ובמקום זה. שמרו את דרכי תורתי שפלא גדול בתורה הוא מציאות 'ואהבת לרעה כמון' ומה ששאנו עליה אל תעשה לחברה, וכעין מה שאמרנו [ת"ל (שבת טז) שהקב"ה אומר, מוטב ימחה שמי על המים שבביל להשפין שלום בין איש לאשתו.

עצות מתוקות

מפרשתנו אנו לומדים חכמת חיים בתוכם המחלקת, שלפעמים פשיט מחלקות בין בני אדם, טוב הדבר שהם יפרדו זה מזה, כמו שפאשר היה ריב בין רועי לוט לרועי אברהם, הורה אברהם ללוט: "הפרד נא מעלי", כי אם אינם חפצים להיות בשלום ובאחזה זה עם זה, איי הקרבה ביניהם תבעיר יותר את אש המחלקת.

ועל כן, אמנם צריך להשתדל תמיד להשפין שלום בין אדם לחברו, אבל ישנם פעמים שעדיף שלא לעורר את המריבה, וכגון פשראים שפשיטה שנאה כפושטה בין השנים ויודעים שאם נסה להשלים ביניהם, הדבר יאבה את המחלקת והשנאה שביניהם, במקרה כזה יש להשאיר את המצב כמות שהוא ולדעת שצדק זה שפליחי חוץ יש שקט ביניהם, גם זו היא מעלה גדולה, ולמעשה, על כל מקרה לגופו צריך שאלת חכם.

מתוקות שיחי

רבנו של עולם, רחם עלינו והצילנו ממחלקת ומריבות והצילנו מהיצר הרע המטעה את האדם לטען שהוא עושה את מחלקתו לכבודי, כי כבר קדם לקרן שטען שהוא עושה את מחלקתו לשם שמים, סופו שנטרד מעולמו הזה והבא.

כי אתה מבקש מאתנו, 'הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו', הלואי שתעזבו אותי ולא תשתפו את שמי במחלוקותיכם וכך אתה מבקש, אל תטעו להעמיד פנים שאתם עושים את מחלוקותיכם לכבודי, אלא תאחזו בתורה ותשמרו אותה, שהפלא הגדול בה הוא: 'ואהבת לרעה כמון'.

לכן יהיו מרוצים לכנין ה' דברינו, שלא תעלה שנאה ומקאה בלבנו מאחד על חברו, אלא נאבה זה את זה ונשמח אחד בטובת חברו ותשרה אהבה ואחיה בין כל קהלות ישראל, וכך נוכה בקרוב לגאולה השלמה ולמלכות בית דוד בבנין בית מקדשנו, אמן סלה.

ללמוד ממונו להתנהג גם הם כבעס גביתם וכלפי אחרים, לכן מורידים אותו מגדלתו, כדי שלא יכשיל את הרבים.

פי הפעס שקול כעבודה זרה ודי לו בכך שהוא עצמו נכשל בפעס, וכך שמו השמים מורידים אותו מגדלתו, מציילים אותו שלא יכשיל את הרבים פינרעם כן נכס שחטא והחטיא את

שאלה: (פסחים טו) אומרים שאדם שפעס, אפילו אם פסקו עליו גדלה, מורידין אותו מגדלתו ולקארה הרי ידוע ששכר שום מצוה לא נאבד ואם כן מדוע הפעס פשעלעצמו יוריד את האדם מגדלתו?

תשובה: אכן כל מעשה טוב שאדם עושה, ה' שומר אותו לנצח, אבל אדם שפעס אינו יכול להיות בעל גדלה מפני שהגדלה תגרם לו להתנהג שלא כראוי עם עדת ממועניו שומעי לקחו, והם

הרבים בעבודה זרה. עוד חסד ה' יש בך שמונחיים אותו מגדלתו, ששפאניו בעל גדלה לא יהיו לו ביונות פשיעם והצבור יראו אותו בזקלתו.

להוכיח במתיקות

שאלה: איך אפשר בעת הצורך לומר הערה להקבר בלי לפגוע בו?

תשובה: עלינו להזהר שלא להעיר להקבר בצורה שאנו פוקדים עליו ומכריחים אותו להתנהג כראוי, כי טבע האדם ששפמוחבים אותו לעשות דבר מסוים, הוא מתנגד לך ולבו נמשך להתנהג הפך ממה שפקדו עליו, אלא אפשר ללמד מהחכמת הרפואה שפאשר אדם מוכרח לעבר נתיחה, הרי

להפיר ערכו ולדעת שה' שמו בכל מעשה טוב שהוא עשה ובנדאי זכה לעולם הבא על ידי זה.

וכדי לחזק את זכותו בעולם הבא ראוי להרבות בצדקות ובחסדים, כמו שמצינו שדניאל עיץ לנבוכדנצר "וחטאך בצדקה פרק" ששפאדם נותן צדקות ועושה גמילות חסדים, ה' מכפר לו על עוונותיו.

ואם נדמה לאדם שהוא גרוע בעיני ה' חלילה, יתבונן בנזוים שמתנהגים ברשעות גדולה שמוקלים להג' בני אדם בשאט נפש ונדומה רח"ל, ומכאן נפיר בערכו, שלעצמם הוא צדיק גדול, ומכאן תהיה את נפשו ועבד את ה' בשמחה ואז יוכל להתעלות מעלה מעלה.

בנדאי הוא יתנגד לך, לכן נותנים לו סם הרדמה וכשהוא רדום מנתחים אותו ומטפלים בו לטובתו.

כמו כן בקיים המצוות, שפאשר אני רוצים לעזר להקבר לתקן את דרכיו, עלינו ללמד אותו את מדת הענוה והשפלות שהיא כמו סם הרדמה שעל ידה הוא יהיה מסוגל להבין מה עליו לתקן ויתקן את אורחותיו.

דע את ערךך

שאלה: מה נעשה אדם שמרגיש שכל מאוד ושהוא רחוק מלזכות בתי עולם הבא ומחמת זה אין לו כחות לעבד את ה'?

תשובה: אמנם מדת הענוה היא מדה גדולה לאין ערה, אבל צריך להזהר מענוה פסולה וכל אדם צריך

חדדים מתוקים

א. מהי הברכה שגורמת לאדם ברכה?
ב. לאילו מתנות צפה אברהם?
ג. האם זה יתכן לעזוב את ה' ולעסוק בתורה?
ד. כיצד עונשו של הפעסן הוא בסופו של דבר לטובתו?

התשובות מונחות בתוכן גליון זה. ניתן לשלוח את התשובות לכתובת האי-מייל: 7885595@gmail.com או בהודעה קולית בקו 073-313-4395. בציור שם. כתובת טלפון מתיקות: 073-313-4395. בחברת אריאל, בני ברק.

המשד מתיקות הניסים

עליו, לכן קעת עלולים לגור עליו מאשר בבית הקלא.

ולכן הוא קם ועשה מעשה. הוא קרא לפועלים גויים שעבדו ברחוב, והוא יחד אתם שברו את הקירות של אותו חדר עם פטישים והכל בבהילות גדולה. כשהוא גמר להקריב את החדה, הוא התאמץ בשארית כחותיו גם לפנות את ההרסות, כדי שלא תהיה עליו תלויה מצד השלטונות על ההרסות שלא פנה, ולמחרת הוא גם דאג לשלם את כל סכום הקנס במלואו.

בהגיע יום המשפט, הוא היה לבית המשפט בפחד וירודה, אבל הדברים שהוא שמע שם התהילו אותו שבצעתם מהפחד שהיה לו מעצם המשפט.

כשהשופט הגיע, הוא אמר לו: ישראל, יש לנו בשורה טובה שבבילך אבל היא מלוא בהזרה. הבשורה הטובה היא שבעת, לפי אחד מסעיפי החקים, החלטנו לאשר לך למפרע את הבניה שבנית, מכיון שהיא כבר בנייה, וכמו כן החלטנו לתת לך על מלוא סכום הקנס שהטל עליך בעקבות הבניה, אבל זאת בתנאי שמוקן ואילך לא תעז לבנות אפילו כמלא נימא ללא אשר!

כשישראל שמע את הדברים, הוא הופה בהלם ואמר: אבל כבר התרבותי את החדד??? והשופט

השיב בחיור רחב: אם כן, עשית טוב מאד, וכמוכן שלא תעז לבנות טוב, אבל תשמח על כל פנים בך שותרנו לך על הקנס. ישראל הוסיף ואמר בבהלה: אבל כבר שלמתי את הקנס. ושוב השופט חזר ואמר: לא מקבלים ממשרד הממשלה קספים בחזרה ומה שכבר שלמתי, שלמתי!

ישראל חזר לביתו כשהוא חור וחלוש וספר לאשתו את צרתו הגדולה והאימה. אשתו אמרה לו: ישראל, אתה הרי חכם וכנראה אתה מבין למה קרה לנו כל זה. למה? שאל ישראל, ואשתו השיבה לו בחכמה ואמרה: הרי השכן שלנו שהוא עני מרוד בקש ממנו לראשונה עבור משפחתו וזרה לשבת, ואני רחמתי עליהם ונתתי להם קצת מאכלים בסיסים, אחרי שקבר נתתי להם אכל, הכרת אותי לקחת אותו מהם בחזרה... קעת הק"ה עשה לנו מדה כנגד מדה, ואחרי שהוא כבר גזר עליך מתנה את החדד ולחסך את הוצאות הגדולות של הקנס, הוא לקח מאתנו את המתנות האלו בחזרה...

המאיר בצרוף דבריה של אשתו פעלו בטובו של ישראל, ומאותה תקופה הוא שנה את טעמו והחל לנהל להקריש במקספו לצדקה לא רק לנו, אלא גם לאחרים.

א. מ. ל. בני ברק, לפני וייליאמסבורג

ישמח לב מבקשי ה'

אור חדש
 בבתי המדרשות ובבתי ישראל
 עם צאתו לאור של הספר

מתיקות התורה

על חומש בראשית

מתוך סדרה חדשה
 על חמישה חומשי תורה

נערך מתוך שיחותיו שיעוריו הנפלאים של הגאון רבי מנחם ברוך יאעוב שליט"א, על פרשיות התורה ועל המסורות, מתובלים בסיפורים מיוחדים רבי לקח.

יפה נוף פרסום

וראה והפצה: "יפה נוף" ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות

"לך לך" מדידתך ולא מעולמך

בדגמת צווי ה' לאברהם "לך לך", לפעמים אדם מתבקש לפנות את ביתו מגד ולנדד למקום מגורים אחר, והדבר גורם לו דאגה גדולה, וחושב כמה היה טוב אלו היו מודיעים לי על כך מראש, שאז היה לי זמן למצא דירה אחרת.

ומצב זה צריך לעונר את האדם לחשב איזו דאגה גדולה צריכה להיות לו על חיו, שהרי קשיש זגרה רעה חלילה על האדם, עלול להיות שידיעו לו בפתאומית שמתחלה נורה מקוננת בגופו הרמנא לצלן, והוא נבהל ואומר: הרי עד פה הייתי בריא ולא היה לי שום חלי, וכעת מודיעים לי בשורה מרה שפזו, שפרושה: שלא נותרו לי זמן רב להשאר בתיים ותקוה הוא יצטרך לפנות את מקומו בעולם הזה רמנא לצלן.

לכן, פאשר אדם מקבל בשורה של יסורים בעולם הזה, גזון שפוקדים עליו לפנות את דירתו, אמנם זהו נסיון קשה וצער גדול רח"ל, אבל זכר שעל ידי יסורים אלו של "לך לך" מדידתך, הוא נצל מ"לך לך" מעולמה. מלהצטרך לפנות את מקומו בעולם הזה זהו מאורו את ימיו ושנותיו.